

Čís. 14915.

Ustanovenie odst. 12 § 8 stanov penzijného fondu čsl. št. dráh, podľa ktorého výhody uvedené v odst. 5—8 tohože § môže priznať resp. povoliť len ministerstvo železníc, upravuje príslušnosť k tomuto opatreniu (§ 1 stanov penzijného fondu); h m o t n é právo obsahujú odstavce 5—8 citovaného §.

Ak sú splnené predpoklady odst. 5 § 8 stanov penzijného fondu československých štátnych dráh, vzniká členovi penzijného fondu p r á v n y n á r o k na pripočítanie 10 rokov ku skutočnej alebo započítanej dobe členstva v penzijnom fonde; kdežto v prípade odst. 6 § 8 týchže stanov rozhoduje o započítaní ministerstvo železníc p o d ľ a v o ľ n é h o u v á ť e n i a.

(Rozh. z 9. januára 1936, Rv III 777/35.)

Žalobník bol prijatý do železničných služieb u košicko-bohumínskej dráhy ako zámočník 21. februára 1919. Po prevzatí tejto dráhy do štátneho provozu boli aj na žalobníka rozšírené platové a penzijné predpisy platné pre zamestnancov čsl. štátnych dráh a bol 1. júla 1923 menovaný definitívnym dielenským. Jeho služebné požitky boli upravené podľa vládneho nariadenia č. 15/1927 Sb. z. a n. a ku dňu 1. januára 1930 dosiahol ročného služného 11.556 Kč v II. platovej stupnici podúradníckej kategórie dielenských. Členom penzijného fondu bol od 1. marca 1919. Riaditeľstvo štátnych železníc v K. dalo žalobníka podľa § 115 odst. 2 lit. a) služebného poriadku do výslužby pre práceneschopnosť a rozhodnutím z 10. septembra 1930 vymeralo s pôsobnosťou od 1. októbra 1930 penzijné požitky žalobníka vo výške 5.800 Kč a 2.100 Kč ako výchovné pre dve deti, ročne. Podľa tvrdenia žalobníka v zime 1926/27 utrpel pri oprave vozu v službe úraz na hlave poranením lebečnej kosti; poranenie nebránilo mu však v ďalšom vykonávaní služby, preto úraz ihneď neohlásil. Po niekoľkých mesiacoch od úrazu žalobník dostával záchvaty, ktoré označil lekár za epileptické, a pre ne žalobník od 8. novembra nemohol svoju prácu zastávať. Po prehliadke šéflekárom, ktorý uznal žalobníka za trvale k práci nespôsobilého, bol žalobník daný do výslužby. Trvalá práceneschopnosť žalobníka bola podľa jeho tvrdenia spôsobená úrazom, a jeho duševná choroba, ktorá bola príčinou jeho dania do výslužby, jestvovala už v čase jeho penzionovanie. Žalobník preto žiadosťou zo 6. júna 1934 uplatňoval u riaditeľstva štátnych dráh v K. priznanie výhody uvedenej v odst. 5 § 8 stanov penzijného fondu, podľa ktorej ku skutočnej alebo započítanej dobe členstva v penzijnom fonde treba pripočítať ďalších 10 rokov a podľa takto určenej doby členstva priznať penziu. Táto žiadosť žalobníka bola riaditeľstvom štátnych dráh v K. zamietnutá. Žalobník domáhal sa potom žalobou u súdu uznania nároku na penziu vo výške 7.900 Kč a na výchovné 2100 Kč, ročne v dôsledku pripočítania 10 rokov členstva v penzijnom fonde. Všetky tri s ú d y žalobe vyhoveľ, N a j v y š š í s ú d z týchto d ô v o d o v:

Podle spisů ředitelství železnic v K. byl žalobce podle služebního řádu přeložen do trvalé výslužby dnem 1. října 1930 pro tělesnou neschopnost k vykonávání železniční služby. O tom, že nemoc, která byla důvodem k přeložení do výslužby, je podle své pravé podstaty nemocí duševní, nevěděl tehdy ani žalobce, ani železniční správa, neboť, jak řečeno, tato uvádí za důvod přeložení žalobce do výslužby důsledně tělesnou chorobu. Duševní ráz choroby zjišťuje teprve a to částečně vedle epilepsie Dr. Stanislav K. ve svém vysvědčení ze 17. ledna 1934 a plně a nepochybně teprve posudek prof. Dr. Miroslava K. z 20. února 1935.

Správně a v souhlase se spisy zjistil tedy odvolací soud, že žalobce v době svého přeložení do výslužby nevěděl o pravé podstatě své nemoci — porucha duševní — která je podle 5. odst. § 8 stanov pens. fondu čsl. stát. drah důvodem k připočtení let ke skutečné nebo započtené době jeho členství v pensijním fondě.

Touto správně zjištěnou skutečností postrádají věcného podkladu také vývody odvolací žádosti, pokud se opírají o to, že skutkový podklad žalobního nároku tu byl a žalobci také znám již v čas jeho přeložení do výslužby.

Z uvedeného — že ani železniční správa o této jakosti nemoci žalobcovy nevěděla — plyne, že při přeložení žalobce do výslužby a vyměření mu pense k duševní chorobě nehleděla a hleděti nemohla a že proto v pensijním výměru z 10. září 1930 k nároku žalobcovu podle 5. odst. § 8 stanov pensijního fondu hleděti nemohla.

Také v právním posouzení 5. odst. § 8 pens. stanov je napadený rozsudek správným, neboť podle doslovu tohoto předpisu »připočte se« mu »deset roků«, nelze o tom pochybovati, že člen pensijního fondu, jsou-li splněny předpoklady odst. 5. § 8 stanov pensijního fondu, má právní nárok na připočtení 10 let ke skutečné nebo započtené době svého členství v pens. fondě.

Plyne to nad každou pochybnost ze srovnání předpisu 5. odst. s odst. 6. § 8, jenž na rozdíl od odst. 5. stanoví, že »může býti... připočtena doba až do 10 roků«, při čemž 12. odst. téhož § 8, že výhody odst. 5—8 může přiznati resp. povolit pouze ministerstvo železnic, je předpisem stanovícím příslušnost k tomuto opatření (§ 1 stanov pens. fondu). hmotné právo však obsahují odst. 5—8, takže provádí-li ministerstvo připočtení podle 5. odst. § 8, plní tím jen svou povinnost, provádí-li však ustanovení 6. odst. § 8, rozhoduje podle svého volného uvážení a to jak co do přiznání připočtení vůbec, tak i co do délky připočteného času.

Čís. 14916.

Ustanovenia §§ 12 a 13 zák. č. 204/1932 Sb. z. a n. o úsporných opatreniach personálnych nevzťahujú sa na odpočívne a zaopatrovacie požitky, ktorých platenie prevzal štát (Štátny pozemkový úrad) kúpnu smluvou pri prevzatí veľkého majetku pozemkového.

(Rozh. z 10. januára 1936, Rv III 233/35.)